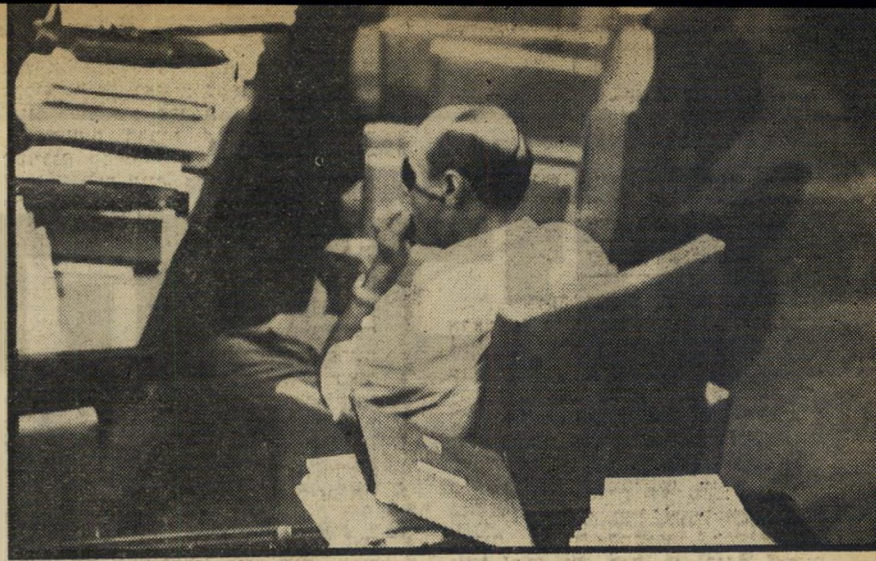

הסודית להקמת

עיר יהודית

בפיתחת רפיח

האם דיין רימה את

קילומטר נוספים. "האיזור הנדון הינו קצהו של רצף הפיתוח העירוני הישראלי, שפרופוריה חס- לאית מצויה בעורפו. ראשיתה של התיש- בות חקלאית כבר מצויה בצורת הישובים שדות א' וב' (פיתחת רפיח) ודיקלה. "בריהוקה מתל-אביב דומה ימית להיפה (110 קילומטר). ככך היא תהווה השלי- מתה של שלישית ערי-חוף ים-תיכוניות גדולות, השוכנות כמאה קילומטר זו מזו. בהיותה הדרומית במערך זה חשיבותה רבה בהקשר לתוכניות הגשר-היבשתי אשר יקשר את הים התיכון ליס-סוף. "הטווח בינה לבין תעלת-סואץ, הדומה למרחק מאילת ומחיפה, גותן לה משקל על רקע יחסים תקינים בין מדינת ישראל לשכנותיה.

האזור המאוחר (להקמת העיר) מותרת בין רפיח לשייך זוויד וצורתו כרצועה הצמודה לחוף הים. אורכו כ-15 קילומטר ורוחבו כ-6 קילומטר, מרביתו חולות נור- דדות. בכללותו מהווה האיזור המשך טבעי לדרום רצועת-עזה."

מורכב ברובו מעוזרי הקרובים של שר- הבטחון. לא קשה לנחש כי היוזמה והי- השרא להוכנית כולה באו משר-הבטחון ותקציב הפרויקט בלקח מתקציב הבטחון. במלאכת התיכנון שותפו עשרות אנ- שים, מהנדסים, כלכלנים, גיאוגרפים, ו- מומחים אחרים לבניין-ערים, כשעל מלא- כת התיכנון מנצחים האדריכלים רפאל ועדנה לרמן, שתיכנונו עבור משרד-הבטי- חון גם שורה ארוכה של פרויקטים אחר- רים, לעזרתם גויסו גם יחידות של משרד-הממשלה אחרים, כמו, למשל, אנשי מחלקת-המדידות של משרד-העבודה, ש- ביצעו את מיפוי השטח שנועד להקמת העיר, או אנשי השירות המטאורולוגי ש- סיפקו את הנתונים האקלימיים.

מישהו, כמובן, יכול לטעון כי אין כל רע בכך. שכן תפקידה של ממשלת-ישראל המחזיקה בשטח מצרי כבוש, לדאוג לעתי- דם של תושבי האזור ולעסוק בתוכנית אב לפיתוחו. כל עוד הוא נמצא בשלטונה. זוהי, כמובן, טענת-סרק. צוות תיכנון האב לרצועת-עזה וצפון-סיני לא נועד לתכנן את האיזור לשיפור מצבם של תוש- שביו הנוכחיים. זהו צוות שהוקם כדי לתכנן את ההתנחלות היהודית, החקלאית והעירונית באיזור, עוד בטרם סופח רשי- מית למדינת ישראל.

תיכנונים מפורטים ובהכנות מעשיות להק- מת עיר חדשה בשטחים, באופן פרטיזאני, מבלי שהדבר יקבל את אישור הממשלה וללא ידיעתה של גולדה.

כל אנשי

דיין

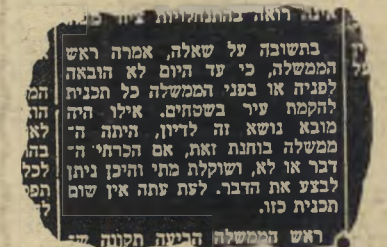
תוכנית להקמת ימית לא היתה רעיון או חזון, פרי דמיונו של אדם אחד בלבד. היתה זו תוכנית מפורטת שכללה הכל, החל במספר האוכלוסין שית- גוררו בימית בשנת 2000 וכלה במיפוי של רשת הכבישים בעיר המתוכננת. ימית גולדה לפי הנחיותם של שלושה אנשים המסתתרים מאחורי השלט ה- תמים הנקרא: צוות תיכנון-אב לרצועת- עזה וצפון-סיני, השלושה הם: הדר' פנחס זוסמן, היועץ-הכלכלי של משרד-הבטחון, הארכיטקט יהודה דרסקלר, מנחה לתיכנון ערים, שהוא איש משרד-הבטחון, ועוזי גדור - ראש הצוות.

אולם מעל צוות התיכנון ניצבת ועדה, המכונה בשם "ועדה מנחה", שכל אנשיה הם אנשי משרד-הבטחון וצה"ל. באותה ועדה מנחה, שקבעה את הקווים הכלליים לתיכנון ימית חברים תדאלוף שלמה גזית, מתאם הפעולה בשטחים ועוזרו המיוחד

ע רב ראשיהשנה הופיעה ראשה- ממשלה, גולדה מאיר, בראיון מצולם בטלוויזיה הישראלית. מראיינה הציבו ב- פניה שאלות בנושאים מדיניים שונים. בין השאר נשאלה גולדה בדבר ידיעות, שהופיעו כמה ימים קודם לכן בעתונות הישראלית, אשר עסקו בתוכנית להקמת עיר חדשה בצפון סיני.

הגיבה גולדה על כך: "עד היום לא הובאה בפני או בפני הממשלה כל תוכ- נית להקמת עיר בשטחים. אילו היה מובא נושא זה לדיון, היתה הממשלה בוחנת זאת, אם הכרחי הדבר או לא, ושוקלת מתי והיכן ניתן לבצע את הדבר, לעת עתה אין שום תוכנית כזאת."

בשעה שדבריה אלה של ראשה-הממשלה הוקלטו, כבר עסקו בבית-דפוס תל-אביבי

איזור תיירות

רוע נבחר דווקא מקום זה להקמת תה של עיר ישראלית נוספת? מסבירים מתכנני ימית: למיקום העיר המוצע יש נתונים מהווים פוטנציאל להתפתחות כלכלית מהירה ו- רתבה כמו:

- רציפות לרצועת-החוף המאוכלס ב- צפיפות. כל איתור אפשרי להתישבות חוף עירונית חדשה, בהיקף המחייב שטחים פנויים רחבים, מוליך בהכרח אל מעבר לגבול הדרומי של הרצועה. ביחס לגוש דן - מרכז כובדה של אוכלוסיית המדינה - המיקום המוצע דומה לזה של חיפה הן מבחינת המרחק והן מבחינת התיפקוד כעיר הנמל והתעשייה הדרומית.
- פיתוח איזור תיירות - תכנונת החוף והאקלים באיזור הופכים אותו לאחד היפים והמושכים בחופי הים-התיכון.
- מרכז תחבורה יבשתי.
- נמל ימי - הנמל השלישי בישראל יפותח בדרום הארץ. איזור רפיח הוא הי- מתאים ביותר למיקומו מהסיבות הבאות: האיזור הינו הדרומי ביותר המאפשר פיי- תוח נמל מים עמוקים בהשקעות סבירות.
- פיתוח אזורי תעשייה - הפוטנציאל התחבורתי של האיזור והשטחים הפנויים הנרחבים, מאפשרים פיתוח איזורי תע- שייה גדולים ביותר. החרפת הבטיחות האקר- לוגיות באזורים המאוכלסים של המדינה והחרפת הרגישות הציבורית לנושא יליכו לריכוז התעשייה המזיקה מחוץ לאזורים המאוכלסים בצפיפות.
- פיתוח מפעלי כוח - פינה זו אות- רה עלידי הוועדה לאנרגיה אטומית כי ררובה שיש לשמרה למטרה זו. בניית תחנות כוח גרעיניות לא תהווה הפרעה לפיתוחו התיירי של האיזור, כיוון שפי- תוחן ותפעולן אינם כרוכים בזיהום.

ימית

שיר-חוף חדשה באיזור דיקלה תכנית מוקדמת

מעטפת התוכנית של משרד-הביטחון בה נמצאות התוכניות המפורטות להקמת ימית - עיר-החוף המתוכננת לקום בצפון- סיני, בין רפיח לשייך זוואיד. הפעת החוברת הופסקה מייד אחרי הכחשתה של גולדה.

ההוכחה

של שר-הבטחון משה דיין לענייני השט- חים; תדאלוף יצחק פונדק, מפקד איזור רצועת-עזה וצפון-סיני, שמונה לתפקידו עלידי משה דיין; האינג'ינר אלחנן קליין, ראש אגף הבינוי במשרד-הבטחון ואלוף- מישנה חגי חפץ. במילים אחרות: הצוות שהוליד את ימית

ההכחשה דיווח על דבריה של גולדה בראיון הטלוויזיה, בהם הכחישה קיומה של תוכ- נית להקמת עיר בשטחים המוחזקים, כפי שפורסמה בידיעה בראץ ביום ה'3.9.72.

ככריכת חוברת מודפסת שנשאה עליה את הכותרת: "ימית - עיר-חוף חדשה איזור דיקלה - תוכנית מוקדמת."

החוברת עצמה הכילה תוכנית מפורטת, עד לפרטי פרטים, להקמתה של ימית, עיר-החוף המתוכננת לפיתחת רפיח. היא היוותה סיכום של עבודת מחקר שנמשכה חודשים רבים, בה הועסקו עשרות אנשים והושקעו בה רבבות רבות של לירות.

עותקים מעטים של התוכנית להקמת ימית כבר החלו להסתובב בחוגים שונים, עוררו גלים של תגובות והביאו גם לי- לפירסומים הראשונים בעתונים. משום כך נשמעה הכחשתה הפומבית של גולדה מעל מסך הטלוויזיה מוזרה ביותר.

היו שני הסברים אפשריים להצהרתה של גולדה שאין שום תוכנית להקמת עיר בשטחים: או שהיא שיקרה והעלימה מ- אזרחי ישראל את האמת; או שהיא פשוט לא ידעה את העובדות, אמרה מה שאמרה בתום-לב, מבלי שעלה בדעתה כי משרדי הממשלה שהיא עומדת בראשה כבר עוסי- קים באופן פעיל בתיכנון הקמתה של עיר בשטח שהיה עד למלחמת ששת-הימים שטח מצרי ריבוני.

עד כמה שהדבר יראה מוזר, נראה כי דווקא ההסבר השני הוא הקרוב יותר לאמת. שעה שרואיינה בטלוויזיה נראה שגולדה פשוט לא ידעה ששר-הבטחון שלה, משה דיין, אינו מסתפק רק ב- דאגה לבטחון ישראל אלא עוסק גם ב-